

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/131/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4111213642
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4111213642.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobcu: V. V. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, zastúpený: JUDr. Kamil Beresecký, advokát so sídlom Nitra, Farská 33, proti žalovaným: 1/ V. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. P., 2/ T. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., O. XX, 3/ X. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., I. XXX/X, všetci zastúpení: JUDr. Mária Jakubíková, advokátka so sídlom Nitra, Fr. Mojtu 43, 4/ O. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., B. XX, 5/ R.. K. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., N. I. XXXX/XX, 6/ W. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., O. XXX, 7/ W. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., W. XXXX, žalovaní 5/ až 7/ zastúpení: JUDr. Mária Jakubíková, advokátka so sídlom Nitra, Fr. Mojtu 43, Nitra, 8/ F. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., V. 5, 9/ R.. V. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., M. R. O. XXXX/XX, 10/ R.. L. Y., H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., Z. XXX/XX, zastúpený: JUDr. Mária Jakubíková, advokátka so sídlom Nitra, Fr. Mojtu 43, 11/ W. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. W., X. 2, 13/ W. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. X, zastúpená: JUDr. Mária Jakubíková, advokátka so sídlom Nitra, Fr. Mojtu 43, 14/ S. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, 15/ O. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. pri I. XXX, 16/ G. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. pri I. XXX, 17/ X. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., Y. X, 18/ K. Z. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXXX M. L., L M. XXX, H.. X, H., Z. H., O N., 19/ V. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX, du W., St. Z. de W., C., V N., 20/ B. L., nar. XX.XX.XXXX, G., bytom N. ulica XX, 21/ R.. E. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., ul. F. K. XXXX/XX, 22/ F. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., ul. F. K. XXXX/XX, žalovaní 20/ až 22/ zastúpení: JUDr. Mária Jakubíková, advokátka so sídlom Nitra, Fr. Mojtu 4, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcu a odvolaní žalovaných 5/, 6/, 7/, 10/, 13/, 20/, 21/ a 22/ proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 5. marca 2019, č. k. 9C/104/2011-520, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. vo veci samej a výroku II. o priznaní náhrady trov konania žalovaným 1/ až 3/ p o t v r d z u j e.

Rozsudok vo výroku III. z r u š u j e a v e c v r a c i a prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

- 1.1. Okresný súd Nitra (ako súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. občiansky súdny poriadok, ďalej len „OSP“ a ako súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 5. marca 2019, č. k. 9C/104/2011-520 žalobu zamietol (I. výrok).
- 1.2. Žalovaným v 1. až v 3. rade súd priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II. výrok).
- 1.3. Žalovaným v 4. až v 10. rade a v 13. až v 22. rade súd voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal (III. výrok).

2. Výrok rozsudku o zamietnutí žaloby o určenie vlastníckeho práva, teda v merite (vo veci samej), po posúdení naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení v zmysle § 137 písm. c/ CSP, právne odôvodnil podľa ustanovení § 38, § 40 ods. 1, § 115, § 116 ods. 1, 2, § 117, § 143 ods. 1, § 145 ods. 1 zákona č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 134 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a oba výroky o náhrade trov konania oprel o ustanovenie § 255 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

3.1. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 10.05.2011 domáhal, aby súd určil, že do dedičstva po nebohom O. Z., zomrelom XX.XX.XXXX a V. Z., rod. Q., zomrelej XX.XX.XXXX patrí parc. č. 707 orná pôda vo výmere 3840 m², zapísaná v LV č. XXXX parcely registra „E“, kat. úz. Y. v podiele 1/3-iny. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania voči tým žalovaným, ktorí budú bezdôvodne odporovať žalobe.

3.2. Žalobu odôvodnil tým, že je vedený v LV č. XXXX parcela registra „E“ ako podielový spoluvlastník v 2/3-ínach k parc. č. 707 ako orná pôda o výmere 3840 m². Rodičmi žalobcu boli nebohí O. Z. a V. Z., rod. Q., ktorí od roku 1961 užívali v celosti parcelu č. 707 titulom kúpy od H. N. a N. Y., ktoré boli podielovými spoluvlastníkmi po 1/3-ine k uvedenej nehnuteľnosti, pôvodne zapísanej v pkvl. XX kat. úz. Y. ako o tom svedčí zápis pod B 2a, B 2c. Ďalšou podielovou spoluvlastníčkou bola F. Y. (pkvl. č. XX Z Aj od tejto podielovej spoluvlastníčky rodičia odkúpili jej spoluvlastnícky podiel. Reálne rodičia žalobcu rokovali s F. Y., ktorá povedala, aby peniaze titulom kúpnej ceny zaplatili L. Y.. To sa stalo za prítomnosti sestry L. - Z. L., rod. Y.. Rodičia žalobcu v celosti parc. č. 707 o výmere 3840 m², ku ktorej patrila aj ďalšia časť, od roku 1961 nepretržite, nerušene a dobromyseľne užívali ako svoju vlastnú. Rodičia žalobcu v roku 1961 uzavreli s N. Y. riadnu kúpnu zmluvu. Keď kupovali podiel H. N. táto im povedala, aby kúpnu cenu zaplatili G. N., čo sa aj stalo. Riadnu kúpnu zmluvu na podiel N. Y. uzatvárali preto, lebo mali záujem stavať dom v prednej časti tohto pozemku a k stavebnému povoleniu stačilo, keď mali zapísanú spomínanú jednu tretinu.

3.3. Ďalšie podiely kupovali neformálnou zmluvou z dôvodu, aby nemuseli platiť príslušné poplatky. Keď kupovali podiel F. Y. v roku 1961 táto im povedala, že svoj nehnuteľný majetok podelila deťom a tento podiel k predmetnému pozemku patrí L. Y., ktorému rodičia žalobcu zaplatili kúpnu cenu.

3.4. V roku 1985 rodičia žalobcu chceli zlegalizovať stavbu, a preto podali na Okresný súd v Nitre žalobu o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam, vec sa viedla pod sp. zn. 7C/19/85. Rozsudkom Okresného súdu v Nitre zo dňa 12.02.1985 bolo ich žalobe vyhovieň ohľadne časti pôvodnej parcely č. 707. Táto časť, ktorá bola predmetom súdneho konania v tom čase sa stala intravilánom obce. Žalobca mal v záujme usporiadať vlastnícke právo k tejto nehnuteľnosti. Keď navštívil notársky úrad bolo mu povedané, že vec sa dá riešiť iba ohľadne spomínaných 2/3-ín a zvyšnú 1/3-inu musí riešiť súdnou cestou. Právny nástupca F. Y. V. Y. odmietol žalobcovi podpísať prehlásenie potrebné k osvedčeniu. To, že kúpna cena bola za pozemok v podiele patriacom F. Y. riadne vyplatená potvrdila Z. L. - sestra L. Y., ktorý obdržal výplatu.

3.5. Žalobca má na určení vlastníckeho práva právny záujem, pretože bez takéhoto určenia je jeho právne postavenie neisté. Žalovaní sú právni nástupcovia po F. Y.. Žalobca sa domáha určenia vlastníckeho práva s prihliadnutím na to, že jeho právni predchodcovia nepretržite, nerušene, dobromyseľne ako svoje vlastné užívali predmetnú nehnuteľnosť až do svojej smrti. Keďže dedičské konanie nie je možné po nich prejednať, pretože vlastnícke právo k predmetnému podielu nebolo na nich vo verejných listinách vedené, domáha sa určenia, že predmetný podiel 1/3-iny k parc. č. 707 patrí do dedičstva po jeho rodičoch.

4.1. Vykonaným dokazovaním, a to výpisom z listu vlastníctva č. XXXX zo dňa 01.03.2010 súd prvej inštancie zistil, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti - parc. č. 707, parcela registra „E“, druh pozemku: orná pôda o výmere 3840 m², kat. úz. Y., okres I., obec Y., v podiele 2/3-iny. Zo zápisu v pkvl. č. 25 kat. úz. Y. vyplýva, že vlastníctvo k parc. č. 707 bolo zapísané v prospech H. N. (B 2a) v podiele 1/3-ina, F. Y. (B 2b) v podiele 1/3-ina a v prospech N. Y. (B 2c) v podiele 1/3-ina. Z pkvl. č. 25 ďalej vyplýva, že 08.10.1962 bolo vlastnícke právo N. Y. k 1/3-ine podielu pod B 2c vložené v prospech O. Z. a V. Z., rod. Q. v podiele po 1/6-ine na základe kúpnej zmluvy zo dňa 23.01.1961.

4.2. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX zo dňa 17.02.2011 vyplýva, že žalobca je vlastníkom nehnuteľnosti - parc. č. 707/1, 2, 3, 4, parcela registra „C“, druh pozemkov: orná pôda o výmere 596 m², zastavané plochy a nádvorja o výmere 642 m², zastavané plochy a nádvorja o výmere 21 m² a orná pôda o výmere 228 m², kat. úz. Y., okres I., obec Y., v podiele 2/3-iny.

5. Považoval za preukázané, že Okresný súd Nitra rozsudkom zo dňa 12.02.1985 č. k. 7C 19/85-25 určil, že O. Z., narodený XX.XX.XXXX a manželka V. Z., rod. Q., narodená XX.XX.XXXX sú podieloví spoluvlastníci každý v rovnakom rozsahu tých nehnuteľností, ktoré sú v geometrickom pláne Geodézie v Nitre č. zákazky 244-251-168-83, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku, označené parc. č.

707/1 - ako orná pôda o výmere 824 m², parc. č. 707/2 - ako dom č. 318 o výmere 642 m² a parc. č. 707/3 - ako garáž o výmere 21 m². V odôvodnení rozsudku je uvedené, že žalobcovia podľa zápisu vo vložke č. 25 pozemkovej knihy pre kat. úz. Y. sú spoluvlastníkmi tam zapísanej parcely č. 707 a role v hone K. diely s výmerou 1 301 štv. siah. Ich spoluvlastnícky podiel predstavuje jednu tretinu. Pri prepočte štv. siah na metre štvorcové vychádza výmera parcely na 4 683 m². Z toho teda vyplýva, že spoluvlastnícky podiel žalobcov z tejto parcely predstavoval v prírode výmeru 1 561 m². Tento spoluvlastnícky podiel nadobudli žalobcovia zmluvou, uzavretou 23.01.1961 na Štátnom notárstve v Nitre s N. Y. rod. H., ktorá bola spoluvlastníčkou tejto parcely v rozsahu 1/3-iny spolu so svojimi sestrami H. N., rod. H. a F. Y., rod. H.. Z obsahu tejto zmluvy jednoznačne vyplýva, že formálne sa v nej hovorí o kúpe 1/3-iny tohto pozemku, hneď v bode 1 je zdôraznené, že N. Y. touto zmluvou odpredala žalobcom stavebný pozemok, ktorý do tej doby ona sama ako jeho výlučná vlastníčka užívala. Až pri zameraní tohto pozemku Geodéziou v Nitre bolo zistené, že pozemok žalobcov pozostáva nielen z parcely 707, ale aj z pozemnoknižných parcel 706, 708 a z parcely 783. V odôvodnení rozsudku je tiež uvedené, že na pojednávanie sa dostavili iba žalovaní V. Z., V. H., T. Y., W. Z., G. Z., Z. L. a B. Y., i predseda MNV Y. F. H.. Ich výsluchom bolo zistené, že pôvodní spoluvlastníci jednotlivých parcel dávno v minulosti uzavreli dohodu o zrušení spoluvlastníctva k týmto nehnuteľnostiam reálnou deľbou. Tak bolo preukázané, že nielen N. Y., ale aj jej súrodenci H. N. a F. Y. užívali v prírode vydelené pozemky ako svoje vlastníctvo. Takisto v prírode vydelenú parcelu užíval aj O. Y.. Žalobcovia uvedenou kúpnu zmluvou odkúpili pozemok nielen od N. Y. ale aj od jej sestier H. a F. i od O. Y.. Za takto získaný pozemok vyplatili kúpnu cenu G. N. (synovi H. N.), L. Y. (synovi F. Y.) a F. Y. (synovi O. Y.). Že tomu tak skutočne bolo potvrdili na pojednávaniach V. H. (syn pôvodnej spoluvlastníčky J. H.), Z. L. (dcéra F. Y. a sestra L. Y., ktorý vlastne obdržal výplatu) i B. Y. (manželka F. Y., ktorý bol zase synom O. Y.) i ďalší žalovaní. Predseda MNV potvrdil, že nielen pozemok žalobcov zaberá časť parcely č. 783 ale aj pozemky ich susedov na tej istej ulici. K tomuto posunu došlo zrejme veľmi dávno v minulosti, už v dobe, keď sa tam stavali prvé domy. Skutočnosť, že žalobcovia dobromyseľne užívajú tento pozemok ako svoje vlastníctvo najlepšie potvrdzuje ten fakt, že si na tomto pozemku na základe riadneho povolenia postavili vlastný rodinný dom. V tom im nikto zo žalovaných nijakým spôsobom nebránil. Preto o dobromyseľnosti ich presvedčenia, že sú skutočnými vlastníkmi tohto pozemku nemožno mať pochybnosti. Je pravdou, že ust. § 116 ods. 2 zákona č. 141/50 Zb. im umožňuje do vydržacej doby započítať si aj vydržaciú dobu ich právnych predchodcov N. Y., H. N., F. Y. a O. Y.. Tí totiž pred predajom pozemku žalobcom užívali svoj pozemok v terajších hraniciach ako svoje ozajstné vlastníctvo. Po zápočte doby, po ktorú užívali pozemok títo pôvodní spoluvlastníci ho žalobcovia užívajú ako svoje vlastníctvo do 01.04.1964 po dobu viac, ako potrebných 10 rokov, lebo k deľbe pozemkov medzi pôvodnými spoluvlastníkmi došlo zrejme ešte pred druhou svetovou vojnou. Záverom treba podotknúť, že žalobcovia odkúpili pozemok, ktorého výmera podľa pozemkovej knihy by činila 1561 m². To, čo odkúpili, to v skutočnosti aj užívajú, lebo aj dnes má ich pozemok približne tú istú výmeru - 1487 m². Užívajú teda len to, čo si riadnym spôsobom odkúpili.

6. Z osvedčenia vo forme notárskej zápisnice č. k. N 295/2009, NZ 47981/2009, NCR1s 48607 zo dňa 08.12.2009 vyplýva, že na Notársky úrad JUDr. Ivety Grellovej PhD. sa dostavil žalobca, ktorý vyhlásil, že je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. úz. Y. vedenej vo vl. č. 25 ako parc. č. 707, v KN parc. č. 707 orná pôda o výmere 38 á 40 m² v 2/3-inách. Uvedenú nehnuteľnosť účastník nadobudol darom od svojich rodičov O. Z. a manželky V. (V.) Z., rod. Q. asi v roku 1985. Písomnú darovaciu zmluvu v tej dobe nerobili, lebo ani O. Z. a manželka V. (V.) Z., rod. Q. nemali uvedenú nehnuteľnosť usporiadanú v celosti, ale užívali ju od roku 1961 v celosti, kedy odkúpili 1/3-inu od H. N., rod. H., ktorá bola zapísaná v PKN pod B 2/a v 1/3-ine a 1/3-inu od N. Y., rod. H., ktorá bola zapísaná v PKN pod B 2/c v 1/3-ine. Na podiel 1/3-iny, ktorú odkúpili od N. Y., rod. H. boli aj zapísaní za vlastníkov do PKN pod B 3 v 1/3-ine. Žalobca uvedenú nehnuteľnosť užíva od roku 1985 a jeho právni predchodcovia, t. j. rodičia od roku 1961 nerušene, nepretržite a dobromyseľne ako svoju vlastnú až doposiaľ.

7. Súd z oznámenia Poľnohospodárskeho družstva Lehota zo dňa 03.04.2012 mal za preukázané, že JRD vzniklo v roku 1950. V roku 1973 bolo JRD Lehota zlúčené do novovzniknutého JRD ČSLA Veľké Zálužie. V roku 1991 delimitáciou JRD ČSLA Veľké Zálužie vzniklo PD Lehota. Orná pôda medzi areálom PD Y. a ulicou B. K., ktorá je v súčasnej dobe v užívaní žalobcu nebola vnesená do majetku a ani nebola predmetom užívania novovzniknutého JRD Lehota. Z dostupnej PKV č. 25 v kat. úz. Y. je zrejme, že vlastníčkami parc. č. 707 boli sestry N. Y., H. N. a F. Y. z Y., každá v 1/3-ine k celku. Tieto vlastníčky neboli členkami JRD Y.. Syn F. Y. L. Y. vstúpil do JRD Y. v roku 1957. Evidencia PD Y. neobsahuje informácie, z ktorých by bolo zrejme, že L. Y. vniesol parc. č. 707 pri vstupe do JRD Y.. Z uvedeného teda možno vyvodiť záver, že sporná parc. č. 707 nebola vnesená do družstva v roku 1957, resp. 1958, tak ako to tvrdili žalovaní v 1/ až 3/, ale najskôr až v roku 1973, kedy bolo JRD Y. zlúčené do novovzniknutého JRD ČSLA O. E.. K vráteniu spornej parcely došlo v roku 1991, kedy došlo

k delimitácii JRD ČSLA O. E. a vzniklo PD Y.. Uvedená skutočnosť vyvracia obranu žalovaných 1/až 3/ spočívajúcu v tvrdení, že F. Y., resp. L. Y. nemohli predať svoj podiel, nakoľko vtedy bola už časť spornej parcely zabratá družstvom. Výpovede svedkov týkajúce sa času, kedy bola sporná parcela vnesená do družstva, neboli jednotné. Svedkovia V. Y. a N. B. vo svojich výpovediach uviedli, že sporná parcela bola zabratá družstvom približne v rokoch 1957 - 1958. Svedok Z. B. uviedol, že družstvo začalo užívať časť spornej parcely v 70. rokoch. Svedkyňa O. X. uviedla, že Z. to užívali približne 10 rokov, potom to vzalo družstvo a teraz to stále užívajú približne 10 rokov. Žalovaná 15/ uviedla, že sporné pozemky neboli zabraté družstvom.

8. Z rozsudku Okresného súdu v Nitre zo dňa 12.02.1985 č. k. 7C 19/1985 vyplýva, že svedkovia vypočítaní na pojednávaní potvrdili, že sporná nehnuteľnosť parc. č. 707 bola dávno v minulosti (ešte pred druhou svetovou vojnou) reálne rozdelená tak, že každý zo spoluvlastníkov užíval v prírode vyčlenený svoj podiel v celosti ako vlastný. Spoluvlastnícky podiel žalobcov z tejto parcely predstavoval v prírode výmeru 1 561 m². Tento spoluvlastnícky podiel nadobudli žalobcovia zmluvou, uzavretou 23.01.1961 na Štátnom notárstve v Nitre s N. Y. rod. H., ktorá bola spoluvlastníčkou tejto parcely v rozsahu 1/3-iny spolu so svojimi sestrami H. N., rod. H. a F. Y., rod. H.. Z obsahu tejto zmluvy vyplýva, že formálne sa v nej hovorí o kúpe 1/3-iny tohto pozemku, hneď v bode 1 je však zdôraznené, že N. Y. touto zmluvou odpredala žalobcom stavebný pozemok, ktorý do tej doby ona sama ako jeho výlučná vlastníčka užívala. Až pri zameraní tohto pozemku Geodéziou v I. bolo zistené, že pozemok žalobcov pozostáva nielen z parcely 707, ale aj z pozemnoknižných parciel 706, 708 a z parcely 783. V odôvodnení rozsudku je tiež uvedené, že na pojednávanie sa dostavili žalovaní V. Z., V. H., T. Y., W. Z., G. Z., Z. L. a B. Y., i predseda MNV Lehota F. H.. Ich výsluchom bolo zistené, že pôvodní spoluvlastníci jednotlivých parciel dávno v minulosti uzavreli dohodu o zrušení spoluvlastníctva k týmto nehnuteľnostiam reálnou del'bou. Tak bolo preukázané, že nielen N. Y., ale aj jej súrodenci H. N. a F. Y. užívali v prírode vyčlenené pozemky ako svoje vlastníctvo. Takisto v prírode vyčlenenú parcelu užíval aj O. Y.. Žalobcovia uvedenou kúpnu zmluvou, t. j. kúpnu zmluvou zo dňa 23.01.1961, odkúpili pozemok nielen od N. Y. ale aj od jej sestier H. a F. i od O. Y.. Za takto získaný pozemok vyplatili kúpnu cenu G. N. (synovi H. N.) L. Y. (synovi F. Y.) a F. Y. - synovi O. Y.. Že tomu tak skutočne bolo potvrdili na pojednávaniach V. H. (syn pôvodnej spoluvlastníčky J. H.), Z. L. (dcéra F. Y. a sestra L. Y., ktorý vlastne obdržal výplatu) i B. Y., manželka F. Y., ktorý bol zase synom O. Y. i ďalší žalovaní. Z uvedeného vyplýva, že predmetom prevodu bola len predná časť parc. č. 707, t. j. stavebný pozemok, ktorú v celosti užívala N. Y.. Reálne del'ba medzi pozemnoknižnými spoluvlastníkmi nebola zapísaná v pozemkovej knihe, to znamená, že z právneho hľadiska boli podielovými spoluvlastníkmi i tejto prednej časti parcely aj sestry N. Y. a to F. Y. a H. N.. Z formálneho hľadiska sa písomnou kúpnu zmluvou odkupoval ideálny podiel N. Y. v 1/3-ine k celku, keďže z celkovej pzk. výmery predstavoval 1 561 m², avšak vzhľadom k tomu, že reálne išlo o konkrétnu vyčlenenú časť parcely - stavebný pozemok, na ktorom mali svoje ideálne podiely v 1/3-ine k celku aj sestry N. Y. - F. Y. a H. N., kúpna cena bola vyplatená neformálne aj im ako je to uvedené v rozsudku. Súd nemal za preukázané, že by právni predchodcovia žalobcu odkúpili aj zvyšnú časť pôvodnej pzk. parc. č. 707. Žalobca teda neunesol dôkazne bremeno tvrdenia, že jeho právni predchodcovia neformálnou kúpnu zmluvou odkúpili 1/3-nový podiel k celej parc. č. 707 od F. Y.. Nebola teda preukázaná existencia právneho titulu, t. j. kúpnej zmluvy, ktorá by preukazovala kúpu 1/3-nového podielu k celej parc. č. 707 od F. Y.. Kúpu parcely č. 707 v celosti právnymi predchodcami žalobcu potvrdili len svedkovia Z. B. a O. X., ktorí však mali túto informáciu len od právnych predchodcov žalobcu.

9. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že jeho právni predchodcovia nepretržite, nerušene a dobromyseľne užívali celú parcelu č. 707, a teda vlastnícke právo k nehnuteľnosti nadobudli vydržaním, prvoinštančný súd poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 49/2010 zo dňa 29.03.2011, kde sa uvádza: „Vlastníctvo je v našom právnom poriadku chápané ako najvyššia právna moc nad vecou. Tento obsah vlastníckeho práva je vyjadrený priamo v ustanovení § 123 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je vlastník v medziach zákona oprávnený právo vec držať (ius possidendi), právo vec užívať (ius utendi), požívať jej plody a úžitky (ius fruendi) a právo s vecou nakladať (ius disponendi). Právo vec držať, nazývané tiež právom držby, znamená právo nakladať s vecou ako s vlastnou. Ide o východiskové oprávnenie vlastníka, ktoré je nevyhnutným predpokladom pre výkon jeho ostatných vlastníckych oprávnení. Vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníctva. V prípade splnenia zákonom určených podmienok dochádza k nemu priamo zo zákona, nevyžaduje sa k tomu rozhodnutie štátneho orgánu. K tomu, aby bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, musia byť splnené zároveň tieto zákonné predpoklady: a/ nadobúdateľ je oprávneným držiteľom veci po celú vydržaciú dobu, b/ nepretržitosť vydržacej doby, ktorou je nepererušovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom ustanovenej doby, c/ spôsobilý predmet vydržania. Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo

patrí. Rozlišujúcim znakom medzi držbou oprávnenou a neoprávnenou je teda dobromyseľnosť, resp. nedobromyseľnosť držiteľa, pričom otázku dobromyseľnosti je potrebné posudzovať „so zreteľom na všetky okolnosti“. Súdna prax je jednotná v tom, že posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť, ako vnútorný psychický stav, je potrebné objektivizovať s prihliadnutím na všetky okolnosti, za ktorých došlo k faktickému nakladaniu s vecou, resp. vykonávaniu práva pre seba. Z týchto okolností potom možno usúdiť, či držiteľ mohol, alebo nemohol rozpoznať, že mu vec alebo právo skutočne patrí. Okolnosťami, ktoré môžu svedčiť pre záver o existencii dobrej viery, sú aj okolnosti týkajúce sa právneho dôvodu nadobudnutia práva (právneho titulu), teda tzv. uchopenia sa držby. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám osebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby práva. V dobrej viere je teda držiteľ, ktorý sa domnieva, že mu držaná vec alebo vykonávané právo patrí, aj keď v skutočnosti tomu tak nie je. Držiteľ je teda ohľadom existencie svojho práva v omyle, ktorý sa môže vzťahovať k právnym skutočnostiam, k osobám alebo k právnej úprave. Základom oprávnenej držby je teda ospravedliteľný omyl. Ospravedliteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že mýliaci postupoval s obvyklou opatrnosťou, ktorú možno so zreteľom k okolnostiam konkrétneho prípadu požadovať. O ospravedliteľný omyl naopak nejde vtedy, ak mýliaca sa osoba z nedbalosti nevyužila možnosť overiť si skutočnosti rozhodujúce pre uskutočnenie právneho úkonu. Omyl vychádzajúci z nevedomosti jednoznačne formulovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka platného v dobe, kedy sa držiteľ držby ujíma (právny omyl), ospravedliteľný nie je. Preto ak sa niekto uchopí držby nehnuteľnosti na základe ústnej zmluvy o prevode nehnuteľnosti, nemôže byť s ohľadom na všetky okolnosti v dobrej viere, že je vlastníkom veci, a to ani v prípade, ak je presvedčený, že takáto zmluva k nadobudnutiu vlastníctva k nehnuteľnosti postačuje a jej zápis v katastri nehnuteľnosti je len formálnym úkonom. Držba nehnuteľnosti, ktorá sa o takú zmluvu opiera, nemôže viesť k vydržaniu.“

10. Z vyššie uvedeného vyplýva, že pokiaľ medzi právnymi predchodcami žalobcu, ako kupujúcimi a právnou predchodkyňou žalovaných, ako predávajúcou, bola uzavretá ústna kúpna zmluva o prevode 1/3-nového podielu k parc. č. 707 napriek tomu, že zákon č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník v ustanoveniach § 38 a § 40 ods. 1 vyžadoval pre takúto zmluvu povinne písomnú formu pod sankciou jej neplatnosti, pričom citované ustanovenia sú jasné a nepochybné a nepripúšťajú možnosť iného výkladu, pri zachovaní obvyklej opatrnosti zmluvných strán, ktorú možno vzhľadom na okolnosti daného prípadu od každého požadovať, by k danému omylu nedošlo. Zmluvné strany sa teda dopustili neospravedliteľného právneho omylu, v dôsledku čoho k vydržaniu za daných okolností nemohlo dôjsť, aj keby boli splnené ďalšie podmienky vydržania, a to nepretržitá a nerušená držba uvedenej nehnuteľnosti.

V danom prípade teda ani nerušená a nepretržitá držba po dobu minimálne 10 rokov, ktorá bola potvrdená Obcou Lehoľa od roku 1961 až po súčasnosť a skutočnosť, že žalobca si súčasne riadne platí daň z nehnuteľností od roku 1985, kedy mu rodičia uvedené nehnuteľnosti darovali a výpoveďami svedkov O. X. a Z. B. a výpoveďami ďalších svedkov (S. Y., V. Y., N. B., Z. B., O. X.), že nikdy nespozorovali, že by si niekto nárokoval sporný pozemok, nemôže viesť v danom prípade k nadobudnutiu vlastníckeho práva v celej parcele par. č. 707 vydržaním, a to ani zmysle ust. zákona č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník a ani v zmysle ust. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník.

11. Vzhľadom na to, že súd v tomto konaní nemal preukázanú existenciu právneho titulu nadobudnutia vlastníckeho práva k parcele č. 707 v podiele 1/3-iny od F. Y. a taktiež nemal za to, že žalobca nadobudol vlastnícke právo k celej parcele par. č. 707 vydržaním z dôvodu absencie oprávnenosti držby ako jedného zo zákonných predpokladov vydržania vlastníckeho práva, rozhodol tak, že žalobu ako nedôvodnú zamietol.

12.1. Pretože žalovaní 1/ až 3/, ktorí úspešne odporovali žalobe, mali v konaní plný úspech vo veci, súd s poukazom na cit. ust. §-u 255 ods.1 CSP priznal žalovaným 1/ až 3/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

12.2. Žalovaným 4/ až 10/ a 3/ až 22/ nárok na náhradu trov konania nepriznal, lebo sa k predmetu konania buď nevedeli vyjadriť alebo sa k žalobe vôbec nevyjadrili alebo so žalobou súhlasili, t. j. predmetnej žalobe neodporovali, a teda v ich prípade súd nedospel k záveru, že by boli v konaní úspešní. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

13. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie s poukazom na § 365 ods. 1 písm. f/ a h CSP, domáhajúc sa zmeny napadnutého rozhodnutia podľa § 388 CSP a vyhovenia podanej žalobe ako aj priznania práva na náhradu trov konania. Domnieva sa, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je nesprávne.

14. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal existenciu právneho titulu nadobudnutia vlastníckeho práva k parc. č. 707 v podiele 1/3-iny po F. Y. a že žalobca nadobudol vlastnícke právo k celej parcele číslo 707 vydržaním z dôvodu absencie oprávnenosti držby ako jedného zo zákonných predpokladov vydržania vlastníckeho práva.

15.1. Poukázal na v konaní preukázanú skutočnosť, že predmetnú nehnuteľnosť pôvodne vlastnili tri - H. N., N. Y. a F. Y., každá v jednej tretine. S N. Y. uzavreli právni predchodcovia mňa žalobcu O. a V. Z. riadnu kúpnu zmluvu, ktorá bola registrovaná Štátnym notárstvom v Nitre. S ďalšími dvomi predávajúcimi (H. N. a F. Y.) uzavreli iba neformálne kúpne zmluvy. Kúpna cena za jednotlivé podiely bola riadne vyplatená. V roku 1985 si chceli rodičia žalobcu zlegalizovať stavbu, a preto podali žalobu o určenie vlastníctva k pozemku v jednej tretine. Vec sa viedla na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7C 19/85 a tento súd rozsudkom, ktorý bol v konaní predložený ako dôkaz, žalobe vyhovel.

15.2. Čo sa týka žalovaného spoluvlastníckeho podielu (po F. Y.) bolo v konaní preukázané, že rodičia žalobcu sa pri kúpe tohto spoluvlastníckeho podielu dohodli s F. Y., že kúpna cena za predmetnú nehnuteľnosť má byť vyplatená jej synovi L. Y.. Takýto postup bol s predávajúcou dohodnutý z dôvodu, že samotná F. Y. rodičom žalobcu uviedla, že nehnuteľnosti podelila medzi deti a predmetný pozemok pripadol synovi L. Y.. Z tohto dôvodu bola v roku 1961 celá kúpna cena vyplatená synovi F. Y.. Skutočnosť že od roku 1961 užívali predmetné nehnuteľnosti právni predchodcovia žalobcu bola jednoznačne preukázaná už aj v konaní vedenom na OS Nitra pod sp. zn. 7C 19/85. Bolo teda jednoznačne preukázané, že právni predchodcovia žalobcu predmetné nehnuteľnosti od roku 1961 nerušene, dobromyseľne ako svoje vlastné užívali a v užívaní ich nik nerušil. Uvedené bolo už preukázané aj v konaní 7C 19/1985 výsluchom svedkyne Z. L., ktorá bola dedičkou po F. Y.. Ako právna nástupkyňa F. Y. uznala vlastnícke právo rodičov žalobcu v celom rozsahu a jeho tvrdenia boli v konaní potvrdené aj výpoveďami svedkov S. Y., V. Y., N. B., Z. B., F. X., O. X.. Má za to, že v konaní bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že v roku 1961 jeho rodičia kúpili celú nehnuteľnosť, ktorú riadne užívali, nik ich v držbe nerušil a nikto ich vlastnícke právo nespochybňoval a opak nebol preukázaný ani žalovanými. Taktiež poukazuje na skutočnosť, že aj po období kedy sporné nehnuteľnosti užívalo poľnohospodárske družstvo boli tieto nehnuteľnosti naspäť jemu odovzdané do užívania. Je teda zrejmé, že aj poľnohospodárske družstvo akceptovalo právny stav, t. j. že sporné nehnuteľnosti patrili jeho rodičom. Aj skutočnosť, že platí za predmetnú nehnuteľnosť dane, svedčí o pravdivosti jeho tvrdení.

15.3. Vzhľadom k tomu, že v konaní bol preukázaná existencia právneho titulu nadobudnutia vlastníckeho práva k parc. č. 707 v podiele 1/3-iny F. Y. a tiež bola preukázaná nepretržitá, nerušená a dobromyseľná držba uvedených nehnuteľností právny predchodcami žalobcu, považuje napadnuté rozhodnutie za nesprávne.

16.1. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to v časti III. výroku ohľadne nepriznania náhrady trov konania, podali včas odvolanie žalovaní 5/, 6/, 7/, 10/, 13/, 20/, 21/ a 22/, majú za to, že súd prvej inštancie vydal „prekvapivé“ rozhodnutie, keď napriek tomu, že žalobu žalobcu zo dňa 10. mája 2011 v celom rozsahu zamietol, t. j. žalobca bol v konaní v celom rozsahu neúspešný a napriek tomu im súd prvej inštancie nepriznal náhradu trov konania. Súd prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci - ust. § 365 ods. 1, písm. h/CSP, preto navrhujú, aby odvolací súd podľa ust. § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil vo výroku III. rozsudku a priznal im voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Voči výroku I. a výroku II. citovaného rozsudku sa neodvolávajú.

16.2. Citujúc ustanovenia § 255 ods. 1 a 2 CSP uviedli, že v sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje „zásada úspechu“ t. j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobného návrhu a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. V tejto súvislosti poukázali na Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo/129/2011 a Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 599/2014. Majú za to, že im vznikli trovy konania, trovy právneho zastúpenia advokátom podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytované právne služby, pričom sa jedná o účelné trovy konania, a keďže nie sú právne zdatní, nemajú vysokoškolské právne vzdelanie, dali sme sa zastúpiť advokátom. Vzhľadom na uvedené navrhujú odvolaciemu súdu, aby citované rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil vo výroku III. rozsudku a im, žalovaným priznal voči žalobcovi nárok náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

17.1. Žalovaní 1/, 2/, 3/, 5/, 6/, 7/, 10/, 13/, 20/, 21/ a 22/ sa vyjadrili k odvolaniu žalobcu, konštatujúc, že žalobca súdu prvej inštancie vytýka, že žalobca nepreukázal existenciu právneho titulu nadobudnutia vlastníckeho práva k parc. č. 707 - orná pôda o výmere 3.840 m² v kat. úz. Y. v podiele 1/3-iny k celku po neb. F. Y., a teda nenadobudol vlastnícke právo k celej parc. č. 707 titulom vydržania vlastníckeho práva z dôvodu absencie oprávnenosti držby ako jedného zo zákonných predpokladov vydržania vlastníckeho práva.

17.2. Žalovaní majú zato, že súd prvej inštancie vykonal rozsiahle a dôkladne dokazovanie v tejto právnej veci a správne zistil skutkový a právny stav veci. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je vyčerpávajúce, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozsudku. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav veci, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská jednotlivých strán sporu k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, z ktorých vyvodil svoje právne závery a tieto riadne vysvetlil. Súd prvej inštancie zrozumiteľne rozviedol dôvody pre ktoré žalobu žalobcu zamietol. Zistenia súdu prvej inštancie majú vecné a logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch, prijaté skutkové a právne závery sú jasne, zrozumiteľne a logicky odôvodnené v súlade s ustálenou súdnou praxou, pri zohľadnení ochrany subjektívneho práva sporových strán, ich rovnosti a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. Hodnotenie jednotlivých dôkazov súd prvej inštancie vykonal v súlade s ust. § 191, § 195 a § 205 CSP.

Obsah Odvolania žalobcu nie je spôsobilý spochybniť správnosť záverov súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov v ňom uvedených a citované rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku I. a vo výroku II. správne. Navrhli, aby odvolací súd v súlade s ust. § 387 ods. 1, ods. 2 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil a im- žalovaným priznal náhradu trov odvolacieho konania.

18.1. Od začiatku konania ako žalovaní tvrdia, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, nepreukázal riadne titul nadobudnutia sporných nehnuteľností a jeho právní predchodcovia nemohli byť dobromyseľní pri užívaní nehnuteľností. Odkaz na „neperfektnú kúpnu zmluvu“ v súčasnej dobe neobstojí. Užívanie nehnuteľností nezakladá vlastnícke právo. Odkaz žalobcu na súdne konanie sp. zn. 7C/19/1985 tiež neobstojí. Predmetom uvedeného konania boli nehnuteľnosti pod rod. domom žalobcu a príslušné pozemky v zastavanej časti obce Y., v intraviláne obce o celkovej výmere 1.487 m², t. č. vedené na LV č. XXX, ktoré vychádzali z pôvodnej pzkn. parcely č. 707. Voči tomu oni nenamietali. Žalobca poukazuje na odôvodnenie tohto rozsudku, ale ide o vety vytrhnuté z celkového kontextu rozhodnutia súdu. Okresný súd Nitra v r. 1985 riešil „skutočne užívanú časť parc. č. 707“, po zameraní geom. plánom Geodézie, n.p. č. 244-251-168-83 o výmere 1.487 m² v celosti. V závere odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 7C/19/85 žalobcov O. a V. Z. - rodičov V. V. Z. je uvedený: „To, čo odkúpili žalobcovia, to v skutočnosti aj užívajú, lebo aj dnes má ich pozemok približne tú istú výmeru 1.487 m². Užívajú teda len to, čo si riadnym spôsobom odkúpili.“

18.2. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu ďalej poukázali na Uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo/17/2016 a Uznesenie NS ČR sp. zn. 22 Cdo/490/2001. Poznamenali, že v tomto konaní je predmetom konania na Okresnom súde Nitra určenie vlastníckeho práva v podiele 1/3-ina k celku z pôvodnej pzkn. parcely 707. T. č. po zápise ROEP-u v katastri nehnuteľností v záznamovom konaní sp. zn. Z 8438/2013 sú však na Okresnom úrade Nitra, katastrálnom odbore pre kat. úz. Y. obec Y. na LV č. XXXX už evidované parc. č. 707/1 - orná pôda o výmere 1.478 m² a parc. č. 707/2 - orná pôda o výmere 2.362 m². Keďže žalobca žaluje pôvodnú parc. č. 707, i v prípade úspechu v tomto súdnom konaní by nedosiahol zmenu zápisu v katastri nehnuteľností, lebo takáto parcela v súčasnosti nie je evidovaná na LV č. XXXX pre kat. úz. Y.. Takýto rozsudok súdu by bol nevykonateľný a nezapísateľný v katastri nehnuteľností. Aj podľa ust. § 42 ods. 1 písm. c/ zák. č. 162/95 Zb. Katastrálneho zákona sú uvedené taxatívne údaje, ktoré musí verejná listina (t. j. aj rozsudok súdu) obsahovať, aby ju katastrálny odbor mohol zapísať. Žalobný petít tak, ako bol podaný na Okresný súd Nitra dňa 10. mája 2011 je nevykonateľný, keďže parc. č. 707 v súčasnosti nie je evidovaná v katastri nehnuteľností. Sporové konanie je ovládané prejednávacou zásadou, v zmysle ktorej tvrdiť skutočnosti a navrhovať na ich preukázanie dôkazy, je vecou strán sporu. Strana sporu, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení nesie nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Totožné následky postihujú tú stranu sporu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany sporu. Zákon tak určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, pokiaľ je daný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany sporu nie je preukázané ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu sporu nepriaznivé súdne rozhodnutie. Na základe uvedeného navrhujú žalovaní odvolaciemu súdu, aby citované rozhodnutie súdu prvej inštancie v súlade s ust. § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP potvrdil vo výroku I. a vo výroku II. a im aby priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

19.1. Žalobca v replike na vyjadrenie žalovaných 1/, 2/, 3/, 5/, 6/, 7/, 10/, 13/, 20/, 21/a 22/ žiadal vo veci rozhodnúť v zmysle odvolania žalobcu zo dňa 11. marca 2019, pretože uvedení žalovaní sa k skutkovým okolnostiam obsiahnutým v odvolaní nevyjadrujú. Vo všeobecnosti poukazujú na príslušné ustanovenia,

či už občianskeho zákonníka alebo civilného sporového poriadku. Z hľadiska dobromyseľnosti poukazujú na rozhodnutie NS SR.

19.2. K otázke týkajúcej sa dobromyseľnosti treba vychádzať z toho, že táto nemá byť založená na subjektívnom pociťovaní právnych predchodcov žalobcu, ale na objektívne preukázaných faktoch. V žalobe žalobca poukázal na konkrétne skutkové okolnosti, z ktorých jeho právni predchodcovia odvodzovali svoje právo. Najpodstatnejším dôkazom okrem svedkov, ktorí boli v konaní vypočutí, a to S. Y., V. Y., N. B., Z. B., F. X., O. X., ktorí všetci potvrdili skutkové tvrdenia obsiahnuté v žalobe, poukázal tiež na rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 7C 19/85. V tomto konaní boli vypočutí aj právni predchodcovia žalovaných. Títo potvrdili, že jeho právni predchodcovia predmetné nehnuteľnosti nadobudli. Žalovaní, ktorí podávali vo veci odvolanie sa ku skutkovým tvrdeniam obsiahnutým vo výpovedi svedkov, ale ani k obsahu odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Nitra sp. zn. 7C 19/85 nevyjadrujú a tieto nespochybňujú. Z vyššie uvedených dôvodov sa v plnom rozsahu pridržiava svojich prednesov, obsiahnutých či už v žalobe, v odvolaní ako aj svojho ústneho prednesu. Žiada preto žalobe v konečnom dôsledku vyhovieť.

20. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie žalobcu i odvolanie žalovaných 5/, 6/, 7/, 10/, 13/, 20/, 21/a 22/ boli podané ako oprávnenými osobami v zákonom stanovenej lehote (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a že spĺňajú náležitosti odvolania v zmysle § 363 CSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), odvolania prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je odvolaním žalovaného proti napadnutému, žalobu zamietajúcemu výroku I. a výroku II. o priznaní náhrady trov konania žalovaným 1/ až 3/ vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v časti výroku III. o nepriznaní náhrady trov konania ostatným žalovaným napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

21.1. S účinnosťou od 01.07.2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

21.2. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

21.3. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

22.1. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

22.2. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP).

23.1. V ustanovení § 387 ods. 2 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

23.2. Odvolací súd v zmysle § 379 a § 380 CSP viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa v zmysle § 387 ods. 2 CSP plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie pokiaľ ide o odvolaním žalobcu napadnutý výrok I. o zamietnutí žaloby, teda výrok vo veci samej (v merite) a výrok II. o priznaní nároku na náhradu trov konania žalovaným 1/ až 3/, keďže jeho argumentácia je vecne správna, objektívna, presvedčivá a v neposlednom rade v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR

ako aj nálezmi Ústavného súdu SR. So všetkými dôvodmi, ktoré v odvolaní žalobca uvádzal, sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku správne vysporiadal v bode 63.4. odôvodnenia rozsudku, keď uviedol, že nemal za preukázané, že by právni predchodcovia žalobcu odkúpili aj zvyšnú časť pôvodnej pozemkovej parcely č. 707, a teda, že žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia, že jeho právni predchodcovia neformálnou kúpnu zmluvou odkúpili 1/3-nový podiel k celej parcele č. 707 od F. Y.. Nebola teda preukázaná existencia právneho titulu, t. j. kúpnej zmluvy, ktorá by preukazovala kúpu 1/3-nového podielu k celej parcele č. 707 od F. Y..

24.1. Na zdôraznenie vecnej správnosti prvoinštančného rozsudku o zamietnutí žaloby žalobcu odvolací súd dodáva, že práve rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 12. februára 1985 č. k. 7C 19/85-25 je dôkazom toho, že právni predchodcovia žalobcu (jeho rodičia) kúpnu zmluvou z 25. januára 1961 uzatvorenou s predávajúcou N. Y., rod. H., ktorá bola spoluvlastníčkou v podiele 1/3-ina parcely č. 707 zapísanej vo vložke č. 25 kat. územia Y. roľa v hone K. diely s výmerou 1301 štv. siah, pri prepočte na metre štvorcové 4683 m² (teda jej ideálny spoluvlastnícky podiel predstavoval 1561 m²) odkúpili stavebný pozemok, ktorý predávajúca ako jeho výlučná vlastníčka užívala. Až pri zameraní tohto pozemku Geodéziou v Nitre bolo zistené, že pozemok žalobcov (právnych predchodcov žalobcu) pozostával nielen z parcely č. 707, ale aj z pozemnoknižných parciel č. 706, 708 a 793. Ak by aj žalobca bol nad akúkoľvek rozumnú pochybnosť preukázal, že jeho právni predchodcovia odkúpili aj od F. Y. jej 1/3-nový ideálny spoluvlastnícky podiel k parcele č. 707 na základe ústnej zmluvy, ale písomne kúpnu zmluvu s ňou neuzatvorili z dôvodu, aby nemuseli platiť poplatky, hoci im musela byť známa skutočnosť, že aj na uzavretie kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľností rodičov žalobcu ako kupujúcich aj s predávajúcou F. Y. zákon vyžadoval písomnú formu zmluvy pod následkom jej neplatnosti, nemohli by byť právni predchodcovia v žiadnom prípade dobromyseľní, pretože pokiaľ kupujúci vedel v čase zamýšľanej kúpy nehnuteľnosti o všetkých zákonných predpokladoch nevyhnutných pre zavŕšenie prevodu nehnuteľnosti, nemožno mať (z určujúceho objektívneho hľadiska) žiadne pochybnosti o tom, že jeho držba nebola oprávnená (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. októbra 2011, sp. zn. 3M Cdo 7/2008 a 3M Cdo 8/2010).

24.2. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

25.1. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

25.2. Podľa § 134 ods. 1 OZ, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnuťnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

25.3. Podľa § 129 ods. 1 OZ, držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

25.4. Podľa § 130 ods. 1 OZ, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

25.5. Podľa § 135a ods. 1 OZ, účinného od 01.04.1983, vlastníkom veci, ktorá môže byť predmetom osobného vlastníctva, sa stane občan, ktorý má nepretržite v držbe (§ 132a ods. 1) hnuťnú vec tri roky a nehnuteľnú vec desať rokov. Obdobne, pokiaľ nie je ustanovené inak, nadobudne občan aj právo zodpovedajúce vecnému bremenu (§ 132a ods. 2).

25.6. Podľa § 135a ods. 4 OZ, účinného od 01.04.1983, do doby podľa odsekov 1 a 2 si občan môže započítať dobu, po ktorú jeho právny predchodca mal vec nepretržite v držbe alebo nepretržite vykonával právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

26. Podľa § 116 ods. 1 zák. č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník, vlastnícke právo k hnuťnej veci nadobudne, kto ju drží oprávnené (§ 145) a nepretržite tri roky; ak ide o nehnuteľnú vec, je potrebná vydržacia doba desaťročná.

27. Vydržanie je osobitný originárny spôsob nadobudnutia práva (vrátane vlastníckeho práva k nehnuteľnosti). V prípade splnenia zákonom určených podmienok (týkajúcich sa držby, držiteľa, predmetu držby a vydržacej doby) dochádza k nemu priamo zo zákona. Podmienky vydržania sú pritom stanovené tak, že musia byť splnené kumulatívne - ak z nich nie je splnená čo i len jedna, nedochádza k vydržaniu. Minulou právnou úpravou (obyčajové právo platné na Slovensku do 31. decembra 1950, ďalej § 115 a § 116 ods. 1 v spojení s ustanovením § 145 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb., § 135a Občianskeho zákonníka v znení do účinnosti zákona č. 509/1991 Zb.), ale i súčasnou právnou úpravou (§ 134 Občianskeho zákonníka v znení od 1. januára 1992) je oprávnenosť držby jednou

z podmienok nadobudnutia vlastníctva veci vydržaním. Za držiteľa sa považuje osoba, ktorá fakticky ovláda vec. Pri oprávnenej držbe musí ísť o také faktické ovládanie veci, pri ktorom je daná vôľa nakladať s vecou ako so svojou. Dobrá viera, ktorá je podkladom tejto vôle, vyjadruje vnútorný (psychický) stav držiteľa. Posúdenie, či je držiteľ v dobrej viere alebo nie je, treba vždy hodnotiť objektívne a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) samého účastníka, a vždy treba brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno vzhľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal alebo nemohol mať po celú vydržaciu dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec (právo) patrí. Dobrá viera držiteľa sa musí vzťahovať aj k okolnostiam, za ktorých vôbec mohlo vlastnícke právo vzniknúť, teda aj k právnomu dôvodu (titulu) vzniku vlastníctva.

28. Odvolací súd poznamenáva, že súd prvej inštancie sa vysporiadal so všetkými okolnosťami potrebnými pre posúdenie dôvodnosti nároku žalobcu ohľadom určenia, že do dedičstva po jeho právnych predchodcoch - rodičoch žalobcu, a to nebohom O. Z., zomrelom XX.XX.XXXX a V. Z., rod. Q., zomrelej XX.XX.XXXX patrí parc. č. 707 orná pôda vo výmere 3840 m², zapísaná v LV č. XXXX parcely registra „E“, kat. úz. Y. v podiele 1/3-iny. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie podrobne vykonal dokazovanie a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil, odvolací súd nebude opakovať celý priebeh skutkového stavu, ktorý je všetkým stranám sporu známy. Odvolací súd dodáva, že vydržanie je klasickým súkromnoprávnym inštitútom, ktorý je známy od čias rímskeho práva, ktorý bol v Občianskom zákonníku reaktívovaný zákonom č. 131/1982 Zb. Vydržanie bolo predtým upravené v Občianskom zákonníku z r. 1950 (tzv. stredný Občiansky zákonník) a to v § 115 až § 118, ako aj v uhorskom práve, ktorý pred r. 1950 platilo na území Slovenska. Vydržanie (usucapio) predstavuje originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. Účelom inštitútu vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický stav oprávnenej nepretržitej držby oprávneným držiteľom, ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve. Pri vydržaní ide o taký spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva fyzickou alebo právnickou osobou, pri ktorom sa oprávnený držiteľ po uplynutí zákonom predpísanej doby stáva vlastníkom veci, a tým aj jej skutočným držiteľom. V prípade stretu práva a povinností pravého vlastníka veci a oprávneného držiteľa veci má jednoznačne prednosť vlastník ako nositeľ silnejšieho práva k veci, ktoré je navyše chránené Ústavou SR (čl. 20) a medzinárodnými zmluvami, ktorými je SR viazaná.

29.1. V uhorskom práve, ktoré platilo na území Slovenska do 31.12.1950, sa pre vydržanie vyžadovala nepretržitá dobromyseľná držba v trvaní 32 rokov. Podmienky držby boli nasledovné: 1. držobná spôsobilosť nadobúdateľa; 2. nehnuteľnosť spôsobilá na vydržanie; 3. dobromyseľnosť, ktorá sa predpokladala (Curia sp. zn. 2816/1904), teda len zlý úmysel nadobúdateľa vylučoval vydržanie (Zbierka rozhodnutí zv. VIII, č. 186, sp. zn. Curia 670/1906); 4. uchopenie sa držby; 5. nepretržitosť držby v trvaní vyžadovanom zákonom.

29.2. Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb. obmedzil predmet vydržania a odlišne upravil vydržacie doby (pozri § 111 až § 129). V prípade nehnuteľností sa vyžadovala 10-ročná vydržacia doba (§ 116 ods. 1 OZ z r. 1950 in fine), pričom vydržanie nehnuteľností v socialistickom vlastníctve bolo vylúčené. Vydržacie doby, ktoré začali plynúť pred 01.01.1951 podľa predtým platného uhorského práva, skončili najneskoršie uplynutím vydržacej doby platnej pre vydržanie nehnuteľností (t. j. k 01.01.1961; porovnaj § 566 OZ z r. 1950). Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v pôvodnom znení vydržanie neupravil, preto bolo potrebné vychádzať z toho, že po 01.04.1964 nebolo možné vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nadobudnúť vydržaním, a to ani vtedy, ak vydržacia doba začala plynúť pred 01.04.1964, t. j. za účinnosti predchádzajúceho občianskeho kódexu. Ak k nadobudnutiu vlastníckeho práva vydržaním došlo najneskoršie 31.03.1964, po nadobudnutí účinnosti zákona č. 40/1964 Zb. mohla byť táto skutočnosť len deklarovaná. Účinky zloženej právnej skutočnosti (skutkovej podstaty vydržania) nastúpili automaticky v dobe ich prípustnosti.

30. Pri posúdení otázky, či v danom prípade boli splnené podmienky oprávnenej držby vedúce k vydržaniu, nemožno vychádzať len zo skutočnosti, že stav vzniknutý v dôsledku uchopenia držby nebol v súlade s údajmi uvedenými v pozemkovej knihe, príp. v inej verejnej knihe, o ktorých sa držiteľ nepresvedčil. Je potrebné vziať do úvahy všetky okolnosti, za ktorých bola držba uchopená (Uz NS ČR z 21.09.2005, sp. zn. 22 Cdo 1703/2005).

31.1. Súčasná úprava vydržania zavedená zákonom č. 509/1991 Zb. obnovila od 01.01.1992 tradičné dôsledky spojené s vydržaním, zrušila nedôstojné obmedzenie jeho použitia, najmä obmedzenie predmetov spôsobilých na vydržanie fyzickou osobou a vylúčenie vydržania právnickou osobou.

31.2. Zákon určuje predpoklady vydržania, ktoré musia byť splnené po celú vydržaciu dobu. Vychádzajúc z náuky rímskeho práva (usucapionis requisita sunt: res habilis, titulus, fides, possessio, tempus) medzi tieto predpoklady možno zaradiť: a) spôsobilý subjekt, b) spôsobilý predmet držby (§ 134 ods. 2 OZ), c) dobrá viera (dobromyseľnosť) vydržateľa, d) oprávnená držba po zákonom stanovenú dobu (§ 134 ods. 1

OZ), e) uplynutie vydržacej doby. Splnením uvedených podmienok potom nastávajú následky vydržania, a to oprávnený držiteľ, u ktorého sa splnili aj ostatné podmienky vydržania, nadobudne vlastnícke právo k veci, a to pôvodným spôsobom, takže proti nemu nemožno uplatňovať žiadne práva, ktoré niekto mal proti predchádzajúcemu vlastníkovi a vydržaním zanikne vlastnícke právo doterajšieho vlastníka.

31.3. Subjektom vydržania sú všetky osoby, ktoré sú spôsobilé nadobúdať vlastnícke právo (spôsobilosť na právne úkony sa tu nevyžaduje). Vydržaním môže nadobudnúť vlastníctvo fyzická osoba, právnická osoba, ako aj štát (právnická osoba a štát najskôr od 01.01.1992). Vydržaním môže nadobudnúť vlastníctvo aj maloletý, ktorý prostredníctvom úkonov rodičov pri správe jeho majetku vstúpil do dobromyseľnej držby a vykonával ju (R 27/2005). Vydržaním možno vec nadobudnúť do podielového, ako aj bezpodielového spoluvlastníctva. U iných osôb než manželov vzniká vydržaním, ak sú splnené podmienky vydržania u všetkých týchto osôb, podielové spoluvlastníctvo. Vydržaním môže vlastníctvo k veci nadobudnúť aj právny nástupca oprávneného držiteľa, ak aj on sám je jej oprávneným držiteľom.

31.4. Predmetom vydržania môže byť vec, ktorá môže byť predmetom vlastníctva, a to tak individuálne určená hnutelná ako aj nehnuteľná vec. Predmetom vydržania ako špecifického spôsobu nadobúdania vlastníckeho práva môže byť zásadne celá vec, nie iba jej časť. Predmetom vydržania môže byť všetko, čo môže byť predmetom držby podľa § 129 ods. 2 OZ. Takým predmetom môžu byť aj práva a nehmotné majetkové hodnoty, ktorými sú napr. cenné papiere, obchodný podiel a predmety priemyselných práv (patent, ochranná známka). Právo sa môže stať predmetom vydržania, ak sú splnené podmienky držby práva, t. j. ide o trvalý a opätovný výkon práva (§ 129 ods. 2 OZ). Takým právom je v prvom rade právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

32.1. Základnou podmienkou vydržania je držba veci, pričom môže ísť len o oprávnenú držbu. Oprávnenosť držby sa posudzuje so zreteľom na ustanovenie § 130 ods. 1 OZ, t. j. držiteľ musí byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu vec patrí (nestačí detencia, t. j. nakladanie s vecou ako s cudzou). Držba nie je oprávnená, ak držiteľ nie je v tomto zmysle dobromyseľný. Dobrá viera oprávneného držiteľa, ktorá je daná so zreteľom na všetky okolnosti, sa musí vzťahovať aj na titul, na základe ktorého mohlo držiteľovi vzniknúť vlastnícke právo. To neznamena, že taký titul musí byť daný; postačí, že je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že tu taký titul je. Posúdenie, či je držiteľ v dobrej viere alebo nie, je potrebné vždy ohodnotiť objektívne a nielen zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) samotného účastníka (Ro NS ČR z 27.04.2006, sp. zn. 22 Cdo 984/2006).

32.2. Jedným zo základných predpokladov oprávnenej držby je dobrá viera držiteľa, že mu vec alebo vykonávanie práva patrí. Dobrá viera je psychický stav držiteľa; takýto držiteľ sa domnieva, že mu vec vlastnícky patrí, hoci v skutočnosti tomu tak nie je. Dobrá viera musí byť podložená konkrétnymi okolnosťami, z ktorých možno usudzovať, že toto presvedčenie držiteľa je opodstatnené a musí trvať po celú vydržaciú dobu. Okolnosťami, ktoré môžu svedčiť pre záver o existencii dobrej viery, sú spravidla skutočnosti týkajúce sa právneho dôvodu nadobudnutia veci (práva) a svedčiace o poctivosti nadobudnutia, t. j. tzv. titulu uchopenia sa držby (objektívne oprávnený dôvod nadobudnutia držby). Oprávnená držba sa nemusí nutne opierať o existujúci právny dôvod; postačí, aby bol daný aj domnelý (putatívny) právny dôvod. Pôjde však vždy o to, aby držiteľ bol so zreteľom ku všetkým okolnostiam v dobrej viere, že mu taký právny dôvod svedčí. Pre vydržanie treba do doby oprávnenej držby započítať aj dobu pred 1. januárom 1992 (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 207/2005).

33.1. O oprávnenú držbu ide nielen vtedy, ak držiteľ má po celú vydržaciú dobu vec vo svojej faktickej moci, ale aj vtedy, ak právo držby vykonáva prostredníctvom inej osoby. Držba nezaniká tým, že držiteľ vec zverí do dočasnej detencie niekomu inému. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu vec patrí, teda, že je jej vlastníkom, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobrá viera držiteľa musí byť v danej veci posudzovaná aj z hľadiska, či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu od každého subjektu práva vyžadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti o existencii svojho práva. Aj keď je držiteľ subjektívne presvedčený o svojom práve, nebude so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, pokiaľ mu sú alebo musia byť známe skutočnosti, z ktorých by pri zachovaní obvyklej opatrnosti musel spoznať, že nie je subjektom práva, o ktorého vydržanie ide. Dobrá viera držiteľa sa posudzuje objektívne, t. j. so zreteľom na konkrétne okolnosti a z hľadiska osobného presvedčenia držiteľa. Oprávnená držba môže spočívať v omyle držiteľa, ktorý sa domnieva, že je vlastníkom držanej veci alebo subjektom vykonávaného práva. Oprávnená držba nemôže spočívať v takom omyle držiteľa, ktorému sa tento mohol pri bežnej opatrnosti vyhnúť. Omyl držiteľa musí byť ospravedlniteľný. Omyl je ospravedlniteľný, ak k nemu došlo napriek tomu, že myliaci sa postupoval obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého vyžadovať. Pri posudzovaní ospravedlniteľnosti omylu držiteľa sa vychádza z objektívnych hľadísk; neskúsenosť držiteľa, resp. nižšia úroveň vzdelania, ktorú dosiahol, nie sú významné (Ro NS ČR z 29.06.2007, sp. zn. 22 Cdo 1330/2006).

33.2. Oprávneným držiteľom nehnuteľnosti, ktorý je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že je jej vlastníkom, nemôže byť ten, kto do jej držby vstúpil za účinnosti Občianskeho zákonníka v znení do 31. decembra 1991 na základe zmluvy o prevode nehnuteľností, ktorá nebola uzatvorená v písomnej forme (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.01.2015 sp. zn. 4 Cdo 361/2012).

34.1. V predmetnej veci žalobca v žalobe uvádzal, že jeho rodičia O. Z. a V. Z., rod. Q. užívali v celosti parcelu č. 707 od roku 1961, a to titulom kúpy od podielových spoluvlastníčok H. N. a N. Y., z ktorých každá vlastnila 1/3-inu tejto nehnuteľnosti, pričom s N. Y. uzatvorili riadnu kúpnu zmluvu v písomnej forme v roku 1961 a s H. N. odkúpili jej 1/3-inu nehnuteľnosti neformálnou kúpnu zmluvou a rovnako tak odkúpili aj 1/3-inový podiel od F. Y., aby nemuseli platiť príslušné poplatky.

34.2. Už len tá skutočnosť, že právni predchodcovia žalobcu vedeli o tom, že na platný prevod nehnuteľností kúpnu zmluvou sa v roku 1961 vyžadovala písomná forma pod sankciou jej neplatnosti, o čom svedčí to, že s jednou z podielových spoluvlastníčok (s N.) takúto písomnú kúpnu zmluvu riadne uzatvorili, avšak s ostatnými dvoma podielovými spoluvlastníčkami už takúto kúpnu zmluvu neuzatvorili, aby nemuseli platiť poplatky, svedčí jednoznačne o tom, že nejde o ospravedliteľný omyl, ale o úmysel, preto ak sa právni predchodcovia žalobcu uchopili držby podielu F. Y. len na základe údajne s ňou neformálne uzatvorenej ústnej kúpnej zmluvy (čo ani žalobca v konaní jednoznačne nepreukázal), nemohli byť vzhľadom na uvedené okolnosti v dobrej viere, že sú vlastníkami jej podielu nehnuteľnosti. Omyl držiteľa vychádzajúci z neznalosti alebo nedokonalnej znalosti celkom jednoznačného a zrozumiteľného ustanovenia zákona je právny omyl neospravedliteľný (pozri rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 97/2009, 4 Cdo 283/2009, 3 MCdo 7/2010). Neznalosť jasného, zrozumiteľného a nesporného ustanovenia zákona neospravedlňuje - pri zachovaní obvyklej opatrnosti sa totiž predpokladá, že každý sa oboznámi so zákonnou úpravou právneho úkonu, ktorý má v úmysle urobiť. Ak kupujúci s jedným z troch podielových spoluvlastníčok uzatvorí riadnu kúpnu predajnú zmluvu o prevode nehnuteľnosti a s ďalšími dvoma podielovými spoluvlastníčkami alebo s jednou z nich tak už neurobí a uzatvorí s nimi (s ňou) len ústnu kúpnu zmluvu, potom ide jednoznačne o neospravedliteľný omyl a v takom prípade držba nehnuteľnosti opierajúca sa len o ústnu zmluvu nemôže viesť k vydržaniu nehnuteľnosti (pozri aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 137/2011).

35. Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti dospel súd prvej inštancie k správne záveru, že žalobca nepreukázal existenciu právneho titulu nadobudnutia vlastníckeho práva jeho právnych predchodcov k parcele č. 707 v podiele 1/3-iny od F. Y. a že nedošlo k vydržaniu tohto podielu z dôvodu absencie dobromyseľnosti držby ako jedného zo základných predpokladov vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Súd prvej inštancie v predmetnej veci vykonal potrebné dokazovanie zamerajúc sa na riadne zistenie skutkového stavu veci, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a následne dospel aj k správne právne záveru o zamietnutí žaloby.

36.1. Súd prvej inštancie vo výroku II. správne rozhodol aj o priznaní nároku na náhradu trov konania žalovaným 1/ až 3/, ktorí boli v konaní pred prvoinštančným súdom plne úspešní, a preto aj v tejto časti odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

36.2. Pokiaľ však ide o výrok III. napadnutého rozsudku o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalovaným 4/ až 10/ a 13/ až 22/ voči žalobcovi, odvolací súd v tejto časti napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pre nepreskúmateľnosť dôvodov rozsudku o náhrade trov konania. Súd prvej inštancie vôbec nerozhodol o náhrade trov konania žalovaného 11/ W. Y. a nárok na náhradu trov konania žalovaných 4/ až 10, 13/ až 22/ neodôvodnil v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaní 5/, 6/, 7/, 10/, 13/, 20/, 21/ a 22 boli v konaní právne zastúpení advokátkou, ktorá v priebehu konania v prípade ich úspechu požadovala priznať im (rovnako ako aj žalovaným 1/ až 3/) nárok na náhradu trov konania, avšak súd prvej inštancie im nárok na náhradu trov konania nepriznal, konštatujúc, že sa buď k predmetu konania nevedeli vôbec vyjadriť alebo so žalobou súhlasili, predmetnej žalobe neodporovali, a teda že neboli úspešní. Plný úspech žalovaného znamená, že žalobcova žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá. Ak sa strana sporu nezriekne nároku na náhradu trov konania, súd je povinný o trovách rozhodovať, i keď nárok na ich náhradu nie je výslovne uplatnený.

36.3. Odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu o náhrade trov konania je nezrozumiteľné a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a tiež pre to, že súd prvej inštancie vôbec nerozlišoval, že na strane žalovaných niektorí z nich boli a iní neboli zastúpení advokátom. Sporová strana má v zmysle čl. 47 ods. 2 Ústavy SR garantované základné právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi a môže sa nechať zastupovať zvoleným zástupcom, ktorým môže byť v zmysle § 90 CSP advokát.

36.4. Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva (§ 251 CSP).

37. V čl. 46 ods. 1 ústavy sa zaručuje základné právo na súdnu a inú právnu ochranu. Aj úprava platenia a náhrady trov konania určuje, či sa právo na súdnu ochranu naplní reálnym obsahom (čl. 46 ods. 4 ústavy). Preto procesné predpisy, ktoré upravujú platenie a náhradu trov konania, treba vykladať v súlade s takto vymedzeným obsahom základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 4 ústavy). Pritom treba dbať na to, aby nikto len z dôvodu, že uplatní svoje základné právo na súdnu ochranu, neutrpel oproti inému účastníkovi, a to bez zreteľa na jeho postavenie v konaní, materiálnu ujmu v dôsledku platenia trov konania. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takému nároku. Zistenia súdu v týchto otázkach sa nevyhnutne musia, podľa názoru ústavného súdu, premietnuť do odôvodnenia rozhodnutia (Ústavný súd SR, III. ÚS 166/2009).

38. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku III. v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP pre porušenie práva uvedených žalovaných na spravodlivý proces podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a v napadnutých výrokoch I. a II. ako vecne správny potvrdil.

39. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).